

VLINDERS ACKERDIJKSE BOS 2016

GESTIPPELDE HOUTVLINDER

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT
afdelingDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland

Inhoudsopgave	pagina
1. Inleiding	3
2. Samenvatting	3
3. Methoden	3
4. Resultaten dagvlinders	4
5. Commentaar dagvlinders	6
6. Jaarlijst dagvlinders	6
7. Resultaten nachtvlinders (macro)	7
8. Commentaar nachtvlinders	9
9. Jaarlijst nachtvlinders	9
10. Resultaten microvlinders	13
11. Commentaar microvlinders	16
12. Jaarlijst microvlinders	16

Verantwoording

onderzoek/dataverwerking: Leo Poot
determinatie: Leo Poot/Jan Scheffers
foto's: Leo Poot

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2017

Referentie: Vlinders Ackerdijkse Bos 2016, KNNV afdeling Delfland, 2017

Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.

1. Inleiding

In 2016 werd er in het Akerdijkse bos (x86-y443/444, km hok 37-26-12/22, uurhok 37-26) een inventarisatie gedaan om een beeld te verkrijgen van de populaties dag, nacht en microvlinders en overlevingskansen in betreffend uurhok.

Genoemde locatie kenmerkt een uit de regio herkenbaar biotoop, loofbos, bosschages bevattend heesters en struiken, rietkragen, diverse kruidachtigen en weinig bloemrijk grasland. Watergangen met divers waterflora en (matig) kruidrijke slootkanten doorkruisen de locatie, alsmede voet en fietspaden onverhard en verhard. In de directe omgeving zijn een aantal boerderijen en een manege die mogelijk bijdragen aan de diversiteit van de soorten.

2. Samenvatting

Er werden in totaal 488 dagvlinders gedetermineerd wat resulteerde in 14 soorten. Van 9 soorten lijken de populaties levensvatbaar en stabiel. De locatie is minder geschikt voor dagvlinders, vooral algemene soorten als; boomblauwtje, bruin blauwtje, hooibeestje, zwartsprietdikkopje en de steeds zeldzamere argusvlinder werden niet gezien. Een op vlinders afgestemd maaibeheer (gefaseerd of sinusbeheer) zou een positief effect hebben op de al aanwezige populaties en vestiging van nieuwe soorten. Zie voor de families, soorten en populaties de jaarlijst dagvlinders.

Van de nachtvlinders (macro) konden er totaal 1424 worden gedetermineerd wat resulteerde in 164 soorten. Stabiele levensvatbare populaties lijken er te zijn van 73 soorten, van de gedetermineerde soorten blijken er 20 rode lijst soorten kwetsbaar.

Bedreigde rode lijst soorten zijn; trapezium uil, heremietuil, iepentakvlinder, kleine wapendrager en populierengouduil. De biotoop is wel geschikt voor nachtvlinders, monitoring van de locatie zal een hoger aantal soorten opleveren. Zie voor de families, soorten en populaties de jaarlijst nachtvlinders.

Bij de microvlinders werden met de data uit het onderzoek naar de minerende soorten 979 imago's gedetermineerd. Dit resulteerde in totaal 96 soorten, van deze soorten zijn 37 soorten stabiel te noemen. De volgende soorten zijn kwetsbaar, bij de "Tortricidae"; fijnmazige bladroller en de pruimwitvlakbladroller. Uit de "Nepticulidae"; witkraagelzenmineermot. Uit de familie "Gracillariidae" de gestreepte eikenvouwmot. Bij de "Yponomeutidae" de appelstippelmot en uit de "Ethmiidae" de grote zwartwitmot. Zeldzame soorten die werden aangetroffen zijn, berkenbladsnijdermot en bruingele boogbladroller. De biotoop is wel geschikt voor micronachtvlinders, monitoring van de locatie zal een hoger aantal soorten opleveren. Zie voor de families, soorten en populaties de jaarlijst microvlinders.

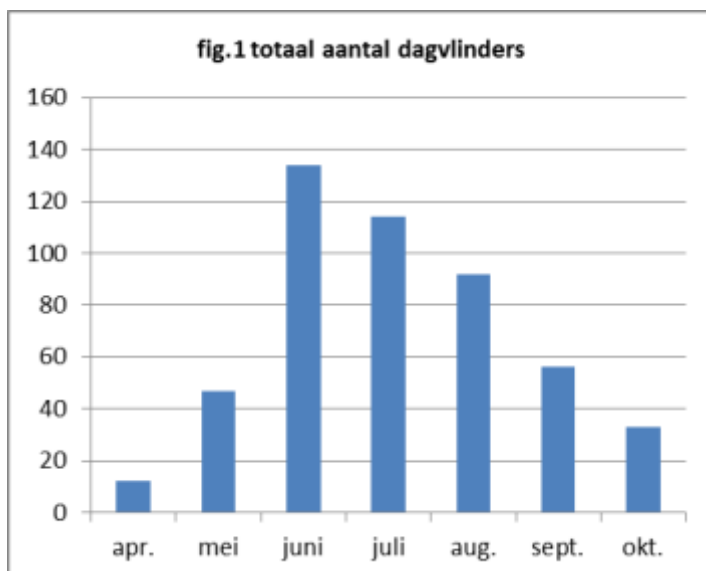
3. Methoden

De methode gebruikt bij inventarisatie van dagvlinders was de locatie twee maal per maand te doorkruisen en de aanwezige soorten en aantallen te tellen. Geteld werd er alleen bij zonnig weer en weinig wind (<4 beaufort) in het vliegseizoen (april t/m oktober) van de te verwachten soorten. Tevens werden de planten die mogelijk als waardplant in aanmerking kwamen voor de gevonden soorten onderzocht op ei-afzet en rupsenbroed en vratsporen.

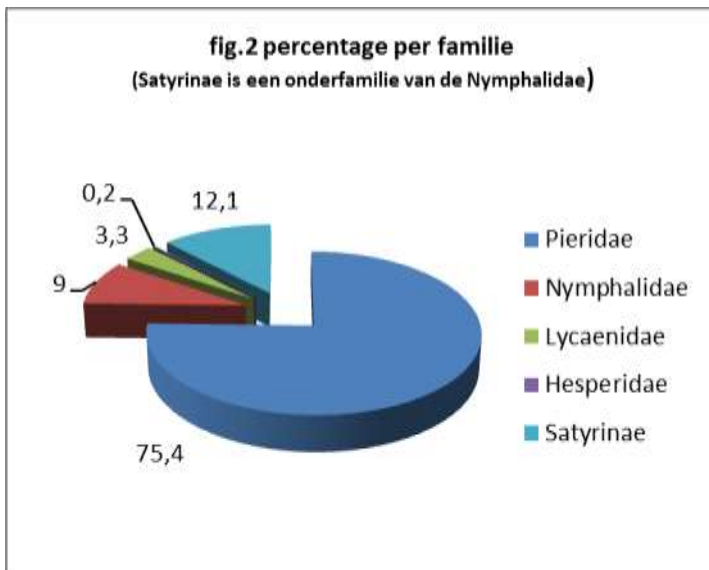
De locatie werd tweemaal in de maand bezocht waarbij met een lichtval (laken en lampen) nachtvlinders (macro/micro) werden gelokt. Ook werden een 40 tal bomen/paaltjes/objecten met een lokstof (stroopmengsel) bestreken om vlinders te lokken welke normaliter niet of minder vaak op licht afkomen. Deze smeerplekken werden 2 maal per avond/nacht bekeken, de gespotte vlinders werden met de aantekening “op smeer” genoteerd. Er werd in de maanden januari t/m februari alleen op smeer geïnventariseerd. Alle vlinders werden gedetermineerd en het aantal genoteerd, vlinders die moeilijk op naam konden worden gebracht werden gefotografeerd of gevangen voor determinatie thuis. De volgende dag werden de gevangen imago's op dezelfde locatie weer vrijgelaten. Bij soorttwijfel betreffende de microlepidoptera werd gebruik gemaakt van de expertise van J. Scheffers (ervaren microlepidopterist). Bij het controleren van de smeerplekken werd tevens met licht mogelijke waardplanten onderzocht op foeragerende rupsen. Ook werd per kwartaal overdag in de locatie de voorkomende waardplanten onderzocht op ei-afzet en rupsenvraat. Geïnventariseerd werd bij geschikte weersomstandigheden, wind minder dan 5 Beaufort, temperatuur boven de 4°C en geen neerslag of nevel. In het najaar werd er een aantal malen geïnventariseerd op de blad minerende soorten, gevonden mijntjes en rupsjes werden bij determinatie twijfel gefotografeerd en m.b.v. de literatuur en experts op naam gebracht.

4.Resultaten dagvlinders

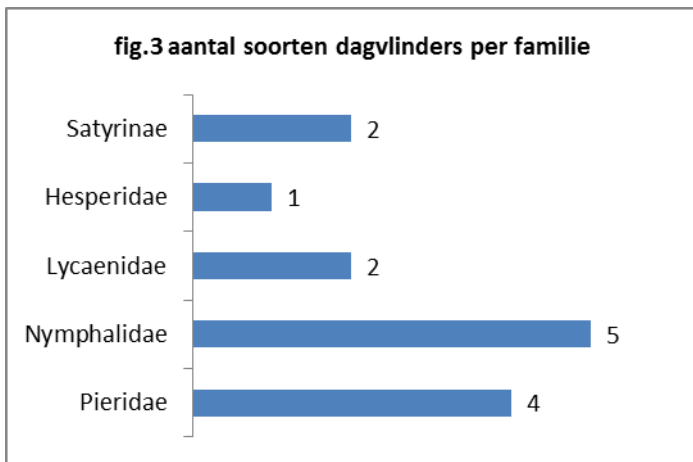
Er werden in totaal 488 dagvlinders gedetermineerd verdeeld over 5 families waarbij de onderfamilie “Satyrinae,” die tegenwoordig bij de familie “Nymphalidae” is ondergebracht in dit verslag nog als aparte familie wordt vermeld. In de maanden juni-juli en augustus werden de hoogste aantallen gevonden welke voor het overgrote deel uit de familie der “Pieridae” kwamen, fig.1.

De hoogste aantallen dagvlinders werden gezien in de familie der “Pieridae” op afstand gevolgd door de “Satyrinae” en “Nymphalidae”. De aantallen uit de overige aangetroffen families te weten, “Lycaenidae” en “Hesperidae” waren laag, fig.2.

De meeste soorten vlinders werden gezien in de familie “Nymphalidae” (5) en “Pieridae” (4), uit de overige families werden slechts twee of één soort waargenomen, fig.3.

Zie voor de namen van de soorten de jaarlijst dagvlinders op pagina 6.

5. Commentaar dagvlinders

Voor dagvlinders is het geïventariseerde gebied niet zo geweldig, weinig soorten en van de weinige soorten die er zijn, zijn de aantallen laag met uitzondering van de "Pieridae". Uit deze familie zijn er aanwijzingen van stabiele populaties van 3 soorten koolwitjes en de citroenvlinder. Uit de familie "Nymphalidae" lijken er fragiele populaties van het landkaartje en dagpauwoog te zijn. Van de 'Lyceanidae' lijkt het kleine vuurvlindertje zich te vestigen maar is het wel een kwetsbare soort in deze locatie. Van de onderfamilie "Satyrinae" zijn er van de soorten bont en bruin zandoogje wel stabiele populaties. Het ontbreken van veel soorten lijkt vooral een kwestie van weinig nectar aanbod in de vliegperiodes van de soorten, onderhoud wat meer gericht is op in stand houden van populaties en (her) vestiging van meerdere soorten is aan te bevelen. De locatie is voor een aantal percelen zeker geschikt voor "sinusbeheer" e/o gefaseerd maai-beheer.

6. Jaarlijst dagvlinders

abd_uh: de gewogen talrijkheid van de soort in het betreffend uurhok (5x5 km hok) in de laatste 30 jaar; als hier niets staat dan is de soort er sinds de vorige berekeningsronde nog niet waargenomen. (Gewogen betekent dat waarnemingen zwaarder tellen naarmate ze recenter zijn). Ook hier wordt niet de exacte waarde weergegeven, maar de gestandaardiseerde ([x-gemiddeld]/standaarddeviatie). Je moet dat lezen als "hoe talrijk is de soort hier voor zijn doen".

nw betekent, nieuwe waarneming in betreffend uurhok.

zw betekent, zwervende soort (meestal uit het zuiden).

Als er in de tabel ei-afzet of rupsen zijn aangetroffen wordt de waardplant vermeld waarop dit is gevonden.

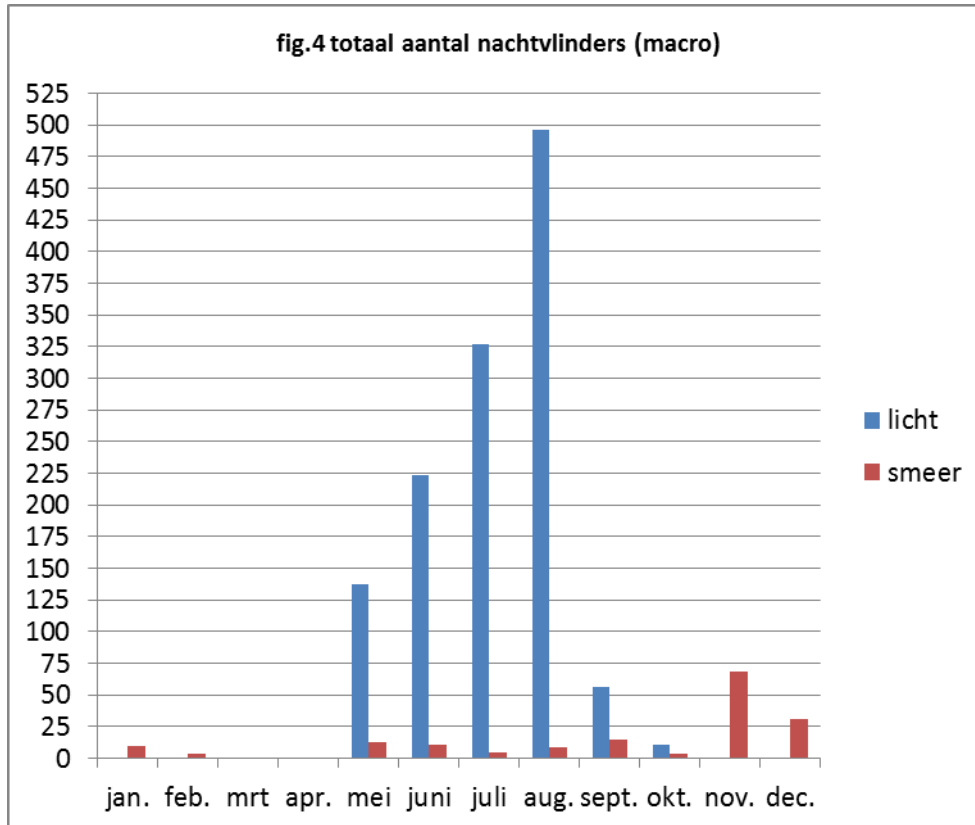
P betekent, waarnemingen, dataverwerking en interpretatie waarnemer geven indicatie van populatie of waarschijnlijk levensvatbare populatie in de locatie waardoor een soort als stand vlinder aangemerkt kan worden.

X betekent, geen onderzoek op de eventuele waardplant naar ei-afzet of rupsen.

Jaarlijst inventarisatie Ackerdijkse bos dagvlinders 2016								
# afgezochte waardplant op locatie								
Familie	soort	soort	aantal	ei-afzet	rups	waardplant #	populatie	abd-uh
Pieridae	Pieris rapae	klein koolwitje	273	+	12	Brassica rapa	P	3,165
	Pieris napi	klein geelwitje	64	+	0	Sinapis arvensis	P	4,101
	Pieris brassicae	groot koolwitje	17	+	8	Sinapis arvensis	P	0,724
	Gonepteryx rhamni	citroenvlinder	14	+	0	Rhamnus frangula	P	1,49
Nymphalidae	Vanessa atalanta	atalanta	22	o	o	Urtica dioica/urens		1,675
	Aglais io	dagpauwoog	9	o	o	Urtica dioica	P	2,93
	Aglais urticae	kleine vos	1	o	o	Urtica dioica		3,1
	Araschnia levana	landkaartje	7	o	5	Urtica dioica/urens	P	3,903
	Vanessa cardui	distelvlinder	5	o	o	Urtica dioica/C.arvensis		1,191
Lycaenidae	Polyommatus icarus	icarusblauwtje	8	o	o	Trifolium/Medicago		-0,609
	Lycaena phlaeas	kleine vuurvlinder	8	+	o	Rumex obtusifolia	P	2,91
Hesperiidae	Ochlodes sylvanus	groot dikkopje	1	o	o	div.grassen		2,176
Satyrinae*	Pararge aegeria	bont zandoogje	30	o	1	Dactylis glomerata	P	4,197
	Maniola jurtina	bruin zandoogje	29	+	3	Holcus lanatus	P	1,208
* onderfamilie van Nymphalidae								

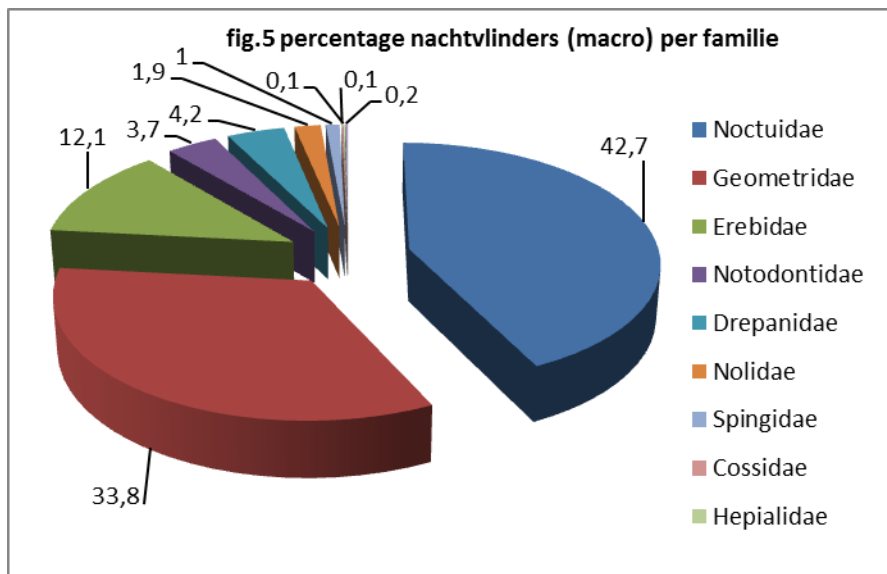
7.Resultaten nachtvlinders (macro)

Totaal werden er 1424 vlinders gedetermineerd, waarvan 1253 op licht en 171 op smeer. In de maanden november t/m februari werd er alleen op smeer geïnventariseerd, fig.4 De lage aantallen op smeer komen overeen met het landelijk beeld in 2016, (bron, Noctua).

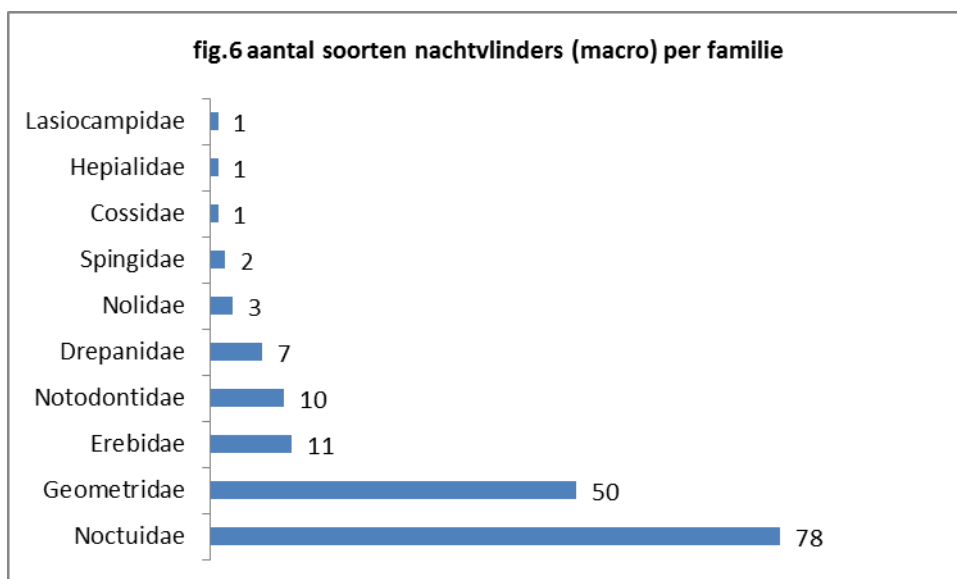

populierengoudduil

De hoogste aantallen vlinders werden gezien in de families “Noctuidae” en “Geometridae”, op afstand gevolgd door de aantallen uit de overige aangetroffen families, waarbij bij een drietal families de aantallen beperkt bleven tot enkele imago’s, fig.5.

Het totale aantal soorten bedroeg 164 waarbij de meeste soorten uit de familie der “Noctuidae” werden gedetermineerd, fig.6. De soorten, huismoeder, zwarte c-uil, schedeldrager en gamma-uil lieten zich het meest zien in de locatie waarbij opgemerkt moet worden dat de gamma-uil geen stand vlinder is maar een zwerver uit het zuiden en dus jaarlijks in aantal kan variëren. Een goede tweede in aantal soorten waren de “Geometridae” waar de hagedoornvlinder, appeltak, gewone bandspanner en kleine wintervlinder het meest werden gespot. Uit de familie “Erebidae” sprongen de soorten bruine snuituil en stro-uiltje eruit qua aantal. Bij de “Drepanidae” was de braamvlinder een veel geziene soort en van de familie “Nolidae” de kleine groenuil die in jaren soms massaal aanwezig kan zijn. Opvallend was dat van de “Sphingidae” alleen de populieren en pauwoogpijlstaart werden gezien terwijl op andere locaties in de regio de ligusterpijlstaart het meest wordt gezien, Waarschijnlijk een minder geschikt biotoop voor deze soort, te weinig waardplanten? Zie voor de soorten en populaties de jaarlijst op pagina, 9 t/m 12.

8. Commentaar nachtvinders (macro)

Anders dan voor de dagvlinders is de locatie wel een beter biotoop voor de nachtvinders, de aantallen en soorten uit de 10 aangetroffen families (van 17 in Nederland voorkomende) zijn zeker niet slecht. Van de 164 soorten kunnen we 73 soorten min of meer als stand vlinder in deze locatie benoemen. Als de locatie een aantal seizoenen zou worden gemonitord dan zal dat zeker tot meer soorten leiden, een inventarisatie laat een beeld zien van de meest voorkomende soorten en wil niet zeggen dat bijvoorbeeld zeldzamere soorten er niet voorkomen. Een aantal gedetermineerde rode lijst soorten zijn kwetsbaar; donkere iepenuil, tweekleurige heremietuil, gestippelde rietboorder, duinhalmuiltje, lisdoddeboorder en oranje o-vlinder, tweestip orvlinder, geelschouderbanner, schermbloemdwerger, smalvleugeldwerger, hermelijnvlinder en licht visstaartje, hopdwerger, egale stipspanner, brandnetelkapje, drietand/psi-uil, huisuil, smalvleugelrietboorder, goudgele boorder, egelskopboorder, rietgrasuil, grijze grasuil, spitsvleugelgrasuil, variabele breedvleugelluil, Bedreigde rode lijst soorten zijn; trapezium uil, heremietuil, iepentakvlinder, kleine wapendrager, bijvoetdwerger, populierengouduil. Een aantal bedreigingen voor de populaties zijn onder andere, lichtvervuiling, slecht maaibeeld, stikstofdepositie.

9. Jaarlijst nachtvinders (macro)

Jaarlijst inventarisatie Ackerdijkse bos nachtvinders (macro) 2016

Familie	soort	soort	aantal	ei-afzet	rups	waardplant #		
Erebidae	Euproctis chrysorrhoea	bast. satijnvlinder	3	o	1	Cr.monogyna		-0,253
	Hermina tarsipennalis	lijnsnuituil	4	o	o	Rubus		1,494
	Herminia grisealis	boogsnuituil	9	o	o	div.loofbomen/struiken	P	1,681
	Herminia tarsicrinalis	schaduwsnuituil	1	o	o	Rubus		1,46
	Hypena proboscidalis	bruine snuituil	53	+	5	Urtica urens	P	4,949
	Phragm. fuliginosa	kleine beer	28	o	2	Senecio vulgaris	P	3,711
	Polosia muscerda	muisbeertje	2	o	o	lichenen		-0,186
	Rivula sericealis	stro-uiltje	43	o	o	div.grassen	P	4,242
	Schrankia c.taestrigalis	gepijlde micro-uil	3	o	o	nvt		1,515
	Scoliopteryx libatrix	roesje	13	o	2	Populus nigra	P	7,794
	Spilosoma lubricipeda	witte tijger	14	o	o	Urtica/Rumex	P	2,831
Familie	soort	soort	aantal	ei-afzet	rups	waardplant #		
Notodontidae	Cerura vinula	hermelijnvlinder	1	o	o	Salix/Populus		-0,369
	Clostera anachoreta	kleine wapendrager	1	o	o	Salix/Populus		-0,317
	Furcula furcula	kl.hermelijnvlinder	6	o	o	Salix	P	4,366
	Not.dromedarius	dromedaris	12	o	o	div.loofbomen	P	3,314
	Notodonta ziczac	kameeltje	6	o	o	Salix	P	4,269
	Phalera bucephala	wapendrager	1	o	o	div.loofbomen		0,188
	Pheosia tremula	brandvlerkvlinder	3	o	o	div.loofbomen		0,049
	Pterostoma palpina	snuitvlinder	5	o	o	Salix	P	1,669
	Ptilodon capucina	kroonvogeltje	5	o	o	Quercus/Betula	P	1,039
	Thaumet. pr.sionea	eikenprocessierups	13	o	o	Quercus	zw	0,512

Familie	soort	soort	aantal	ei-afzet	rups	waardplant #		
Drepanidae	Drepana curvatula	bruine eenstaart	3	o	o	Alnus/Betula	P	4,972
	Drepana falcataria	berkeneenstaart	1	o	o	Alnus/Betula	P	3,616
	Habrosyne pyritoides	vuursteenvlinder	9	o	1	R.fruticosus	P	0,713
	Ochropacha duplaris	tweestip-orvlinder	16	o	o	Alnus/Betula	P	5,578
	Tethea ocularis	peppel-orvlinder	7	o	o	Populus		0,53
	Thyatira batis	braamvlinder	22	o	o	R.fruticosus	P	4,266
	Watsonalla binaria	gele eenstaart	2	o	o	div.loofbomen	P	1,492

Inventarisatie dag en nachtvinders Ackerdijkse bos 2016, KNNV afd.Delfland 2017
 vervoljaarlijstinventarisatie Ackerdijkse bos nachtvinders (macro) 2016

Jaarlijst inventarisatie Akerdijkse bos nachtvlinders (macro) 2016

Familie	soort	soort	aantal	ei-afzet	rups	waardplant #	populatie	abd-uh
Noctuidae	Abrostola tripartita	brandnetelkapje	1	o	o	Urtica dioica/urens		-0,042
	Abrostola triplasia	donk.br.net.kapje	3	o	o	Urtica dioica/urens		1,428
	Acronicta rumicis	zuringuil	1	o	o	Rumex/Rubus		-0,063
	Acronicta tridens/psi	drietand/psi-uil	2	o	o	div.loofbomen/struiken		nvt
	Agrochola circellaris	bruine herfstuil	4	o	1	F.exelsior	P?	2,206
	Agrochola lota	zwartstipvlinder	3	o	1	Alnus incana	P?	1,92
	Agrotis exclamationis	gewone worteluil	8	o	o	div.grassen		0,51
	Agrotis ipsilon	gewone worteluil	2	o	o	div.grassen		0,71
	Agrotis puta	puta-uil	2	o	o	Rumex/T.officinale		0,066
	Agrotis segetum	gewone velduil	1	o	o	nvt		0,807
	Amphipyra pyramidea	piramidevlinder	14	o	1	Ligustrum	P	2,224
	Apamea crenata	variabele grasuil	2	o	o	div.grassen	P	5,459
	Apamea monoglypha	grasworteluil	3	o	o	D.glomerata		3,512
	Apamea unanimitis	rietgrasuil	4	o	o	P.arundinaceae	P	4,481
	Apterogenum ypsilon	wilgenschorsvlinder	1	o	o	Salix/Populus		2,772
	Ar.stola phragmitidis	egale rietboorder	2	o	o	P.australis		1,851
	Atethmia centrigo	essengouduil	1	o	o	F.exelsior		-0,33
	Autographa gamma	gamma-uil	31	o	2	T.pratense	zw	1,069
	Axylia putris	houtspaander	13	o	o	U.dioica/P.lanceolata	P	1,348
	Caradrina clavipalpis	huisuil	3	o	o	P.lanceolata		-0,084
	Caradrina morpheus	morpheus stofuil	4	o	o	Rumex/A.vulgaris		0,349
	Chilodes maritima	smalvl.rietboorder	2	o	o	P.lanceolata(dood)		0,586
	Chrysodeixis chalcites	turkse uil	7	o	o	nvt	P	3,371
	Conistra rubiginosa	zwartvlekwinteruil	12	o	o	div.loofbomen	P	-0,164
	Conistra vaccinii	bosbesuil	16	o	o	Rumex	P	1,271
	Cosmia affinis	donkere iepenuil	6	o	o	Quercus		-0,543
	Cosmia pyralina	maanuiltje	4	o	o	Crataegus/P.spinosa		2,22
	Cosmia trapezina	hyena	4	o	1	Corylus avelana		1,261
	Craniophora ligustri	schedeldrager	32	o	1	Fr.exelsior	P	2,984
	Cryphia algae	donk.gr.korstmosuil	3	o	o	Lichenen		1,717
	Deltote bankiana	zilverstreep	9	o	o	div.grassen	P	5,011
	Deltote pygarga	donk.marmeruil	4	o	o	div.grassen		1,24
	Diachrysis chrysitis	koperuil	13	o	o	Urtica dioica/urens	P	4,238
	Diarsia mendica	var.br.vleugeluil	7	o	o	div.loofbomen	P	3,649
	Diarsia rubi	gew.breedvl.uil	12	o	o	Rumex/T.officinale	P	2,897
	Eupsilia transversa	wachtervlinder	6	o	o	div.loofbomen		0,561
	Globia sparganii	egelskopboorder	9	+	o	T.latifolia	P?	7,383
	Gortyna flavago	goudgele boorder	1	o	o	E.canabinum/C.crispus		1,953
	Hoplodrina blanda	egale stofuil	1	o	o	Rumex/P.lanceolata		-0,391
	Hoplodrina octogenaria	gewone stofuil	1	o	o	Rumex/L.album		-0,24
	Hydraecia micacea	aardap.st.boorder	15	o	o	Rumex/P.lanceolata	P	1,386
	Ipimorpha retusa	heremietuil	4	o	o	Salix/Populus		0,216
	Ipimorpha subtusa	tw.kl.heremietuil	4	o	o	Populus		0,08
	Lacanobia oleracea	groente-uil	7	+	1	R.obtisifolius	P	2,331
	Lateroligia oph.gram.	moerasgrasuil	15	o	o	P.arundinaceae	P	6,796
	Lenisa geminipuncta	gest.rietboorder	4	o	o	P.australis		0,316
	Litoligia literosa	duinhalmuiltje	3	o	o	div.grassen		0,94
	Mesapamea secalella	weidehalmuiltje	3	o	o	div.grassen		3,487
	Mesapamea secalis	halmrupsvlinder	17	o	o	div.grassen	P	5,61
	Mesoligia furuncula	zandhalmuiltje	4	o	o	div.grassen		2,152
	Mythimna albipuncta	witstipgrasuil	4	o	o	div.grassen		1,874
	Mythimna ferrago	gekraagde grasuil	2	o	o	D.glomerata/T.officinale		-0,036
	Mythimna impura	stompvl.grasuil	10	o	o	div.grassen	P	3,801
	Mythimna l-album	witte-l-uil	2	o	o	P.arundinaceae		0,19
	Mythimna pudorina	grijze grasuil	3	o	o	div.grassen		-0,314
	Mythimna straminea	spitsvleugelgrasuil	9	o	o	P.australis	P	3,547

Noctuidae	Noctua comes	volgeling	9	o	o	div.loofbomen	P	1,456
	Noctua fimbriata	br.bandhuismoed.	7	o	o	Rumex/Rubus	P	1,332
	Noctua interjecta	kleine huismoeder	3	o	o	div.grassen		2,691
	Noctua janthe	o.br.bandh.moeder	11	o	o	div.loofbomen/struiken	P	1,079
	Noctua janthina	kl.br.bandh.moeder	11	o	o	div.loofbomen	P	0,704
	Noctua pronuba	huismoeder	39	+	3	Rubus/T.officinale	P	3,447
	Nonagria typhae	lisdoddeboorder	9	o	o	T.latifolia		-0,465
	Ochroleura plecta	haarbos	16	o	o	Urtica/Rumex	P	3,101
	Oligia fasciuncula	or.geel halmuiltje	24	o	o	div.grassen	P	7,216
	Oligia latruncula	donker halmuiltje	8	o	o	div.grassen		1,409
	Oligia strigilis	gelobd halmuiltje	4	o	o	P.arundinacae	P	3,195
	Phlogophora meticulosa	agaatvlinder	17	o	2	C.avelana/Rubus	P	3,486
	Plusia festucae	goudvenstertje	9	o	o	I.pseudacorus	P	7,211
	Pyrrhia umbra	oranje o-vlinder	1	o	o	C.angustifolium		1,255
	Rhizedra lutosa	herfst-rietboorder	2	o	o	P.australis		-0,086
	Subacronicta mgaceph.	schilddrager	8	o	o	Populus/Salix		-0,127
	Trachea atriplicis	meldevlinder	19	o	1	Atriplex patula	P	9,683
	Xanthia ocellaris	populierengouduil	3	o	o	Populus/Rumex		-0,777
	Xestia c-nigrum	zwarte-c-uil	33	o	1	E.hirsutum	P	2,352
	Xestia ditrapezium	trapeziumuil	1	o	o	Salix/Cornus		-0,771
	Xestia triangulum	driehoekuil	10	o	o	Rumex/Urtica	P	2,676
	Xestia xanthographa	vierkantvlekuil	4	o	o	div.grassen	P	2,794

Familie	soort	soort	aantal	ei-afzet	rups	waardplant #		
Nolidae	Earias clorana	kleine groenuil	25	o	o	Salix	P	4,357
	Nola aerugula	licht visstaartje	1	o	o	div.loofb./Lotus		nw
	Nycteola revayana	variabele eikenuil	1	o	o	Quercus		1,336
Familie	soort	soort	aantal	ei-afzet	rups	waardplant #		
Sphingidae	Laothoe populi	populierenpijlstaart	11	o	o	Salix/Populus	P	0,675
	Smerinthus ocellata	pauwoogpijlstaart	3	o	o	Salix/Populus		-0,1
Cossidae	Zeuzera pyrina	gest.houtvlinder	2	o	o	div.loofbomen		-0,18
Hepialidae	Triodia sylvina	oranje wort.boorder	2	o	o	Rumex/grassen		0,607
Lasiocampidae	Euthrix potatoria	rietvink	3	o	2	P.australis	P	6,661

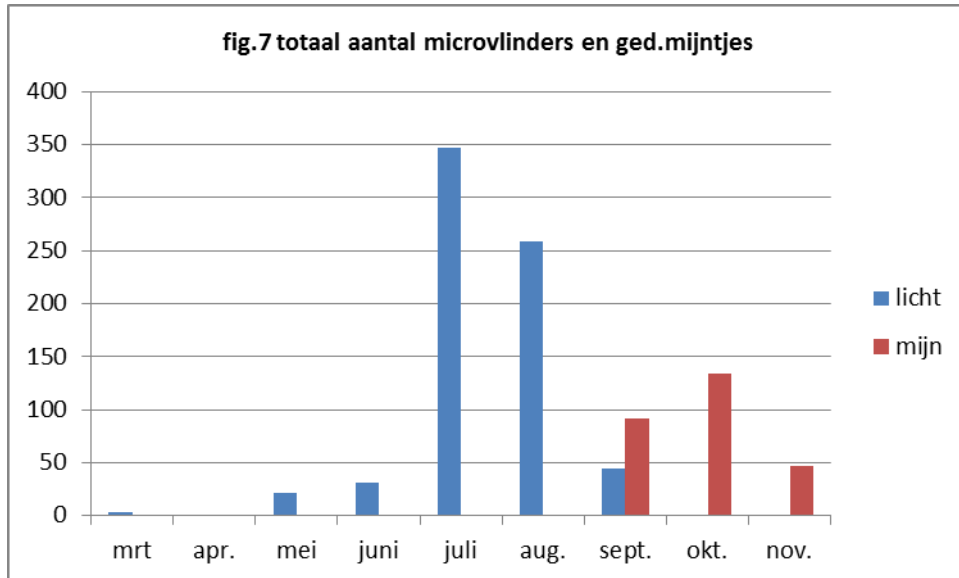

oranje o-vlinder

Familie	soort	soort	aantal	ei-afzet	rups	waardplant #	populatie	abd-uh
Geometridae	Colostygia pectinataria	kl.groenb.spanner	11	o	o	Galium aparine	P	1,762
	Biston betularia	pep.-en-zoutvlinder	7	o	o	div.loofbomen/struiken		0,218
	Cabera exanthemata	br.grijsb.spanner	3	o	o	Salix/Populus		1,191
	Cabera pusaria	witte grijsb.spanner	21	o	o	Betula/Alnus	P	2,805
	Campaea margaritaria	appeltak	49	o	o	div.loofbomen	P	2,414
	Chiasmia clathrata	klaverspanner	2	o	o	Lotus/Medicago		-0,659
	Chloroclystis v-ata	v-dwergspanner	2	o	o	E.cannabinum/Heracleum		1,311
	Crocallis elinguaris	kortzuiger	1	o	o	div.loofbomen/struiken		0,432
	Dysstroma truncata	schimmelspanner	4	o	o	Urtica/Rubus		0,976
	Ecliptopera silaceata	marmerspanner	4	o	o	I.parviflora		-0,42
	Ectropis crepuscularia	gew.spikkelspanner	6	o	o	div.loofbomen	P	1,035
	Ennomos alniaria	geelsch.spanner	3	o	o	div.loofbomen/struiken	P	3,428
	Ennomos autumnaria	iepentakvlinder	1	o	o	div.loofbomen		-0,718
	Epirrhoe alternata	gew.bandspanner	30	o	o	Galium	P	4,247
	Eupithecia abbreviata	voorj.dw.spanner	3	o	o	Quercus		0,175
	Eupithecia absinthiata	egale dwergspanner	1	o	o	A.millefolium		-0,481
	Eupithecia assimilata	hopdwergspanner	1	o	o	Ribes		0,229
	Eupithecia dodoneata	eikendwergspanner	1	o	o	Quercus/Crataegus		-0,801
	Eupithecia innotata	bijvoetdw.spanner	2	o	o	A.vulgaris	P	4,096
	Eupithecia intricata	str.dwergspanner	2	o	o	Coniferae		-0,872
	Eupithecia nanata	smalvl.dw.spanner	1	o	o	A.millefolium		-0,782
	Eupithecia tripunctaria	sch.bl.dw.spanner	1	o	o	Apiaceae		2,073
	Eupithecia vulgata	gew.dwergspanner	4	o	o	Rumex/S.nigra		0,38
	Gandaritis pyraliata	gele agaatsvlinder	11	o	o	Galium	P	1,734
	Geometra papilionaria	zomervlinder	2	o	o	div.loofbomen/struiken		3,803
	Gymn.celis rufifasciata	zwartk.dw.spanner	1	o	o	E.cannabinum/Clematis		1,734
	Hemithea aestivaria	kleine zomervlinder	11	o	o	div.loofbomen/struiken	P	1,869
	Hydriomena furcata	variabele spanner	4	o	o	div.loofbomen		0,655
	Hydriomena impluviata	groenbandspanner	2	o	o	Alnus		0,402
	Hypomecis punctinalis	ringspikkelspanner	3	o	o	div.loofbomen/struiken		0,073
	Hypomecis roboraria	grote sp.spanner	1	o	o	div.loofbomen		-1,006
	Idaea aversata	grijze stipspanner	25	o	o	S.media/L.album	P	1,636
	Idaea biselata	schildstipspanner	13	o	o	Convulvulus/A.vulgaris	P	2,206
	Idaea straminata	egale stipspanner	2	o	o	lage kruidachtigen		-0,2
	Ligdia adustata	aangebr. spanner	1	o	o	E.europaeus		-0,572
	Lomaspilis marginata	gerande spanner	39	o	2	Salix alba	P	2,863
	Lomographa temerata	w.schaduwspanner	3	o	o	P.spinosa/Crataegus		3,078
	Macaria alternata	donk.klaverblaadje	28	o	o	div.loofbomen/struiken	P	5,125
	Operophtera brumata	kleine wintervlinder	69	o	4	Q.robur	P	-0,616
	Opisthograptis luteolata	hagedoornvlinder	54	o	o	div.loofbomen/struiken	P	1,88
	Ourapteryx sambucaria	vliervlinder	4	o	o	S.nigra		0,128
	Pasiphila rectangulata	groene dw.spanner	2	o	o	P.spinosa		0,659
	Peribat.rhomboidaria	taks.spikkelspanner	1	o	1	C.avellana		-0,342
	Perizoma alchemillata	hennepn.spanner	3	o	o	G.tetrahit/S.palustris	P	4,408
	Plemyria rubiginata	blauwrandspanner	3	o	o	Alnus		1,38
	Timandra comae	lieveling	25	+	3	Persicaria lapathifolia	P	4,326
	Xanthorhoe designata	koolbandspanner	3	o	o	lage kruidachtigen		1,768
	Xanthorhoe ferrugata	vierbandspanner	6	o	o	S.media/T.officinale		0,867
	Xanthorhoe montanata	geogde b.spanner	2	o	o	Rumex/Urtica	P	1,296
	Xanthorhoe spadicearia	br.vierbandspanner	4	o	o	Galium		1,017

10. Microvlinders

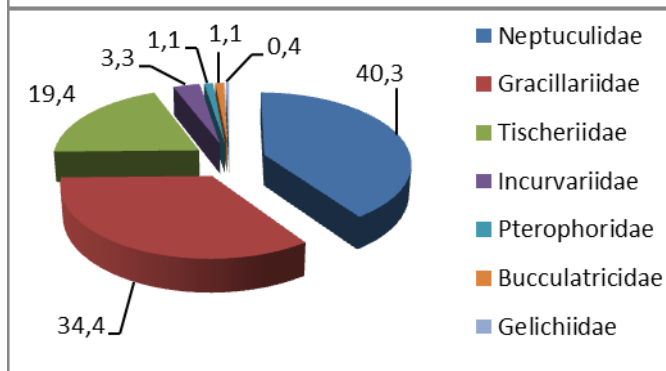
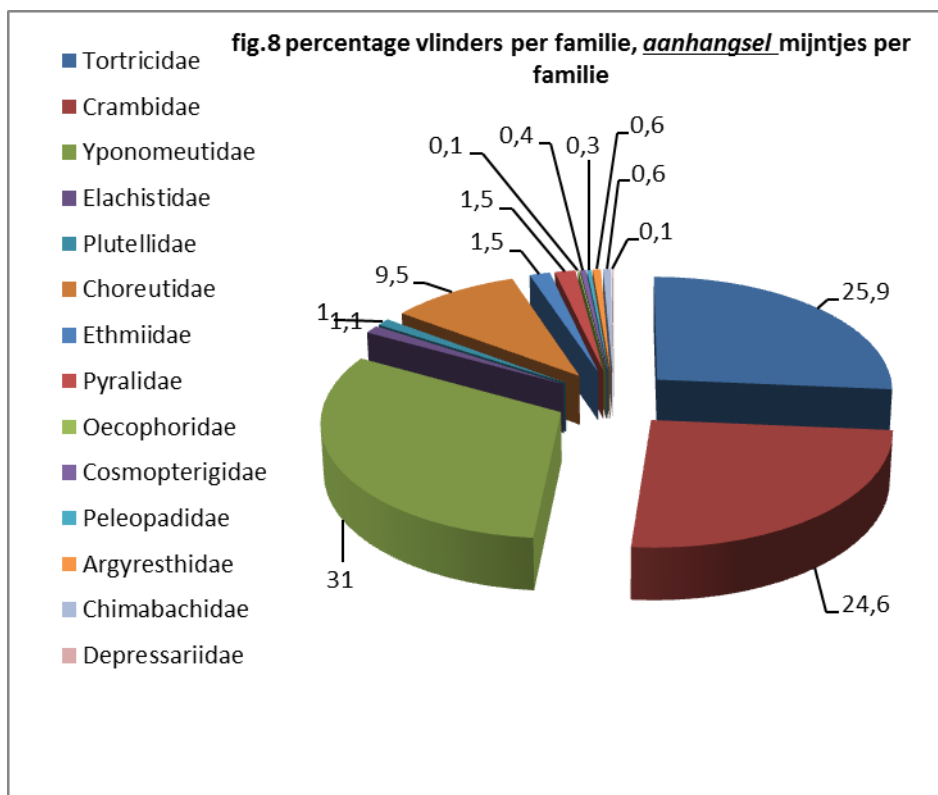
Er werden 706 imago's (vlinder) gedetermineerd en 273 mijntjes/rupsjes van minerende micro soorten. Totaal konden er dus 979 vlinders op naam worden gebracht. Inventarisatie van de mijntjes werd alleen in de najaarsmaanden september t/m november gedaan, fig.7.

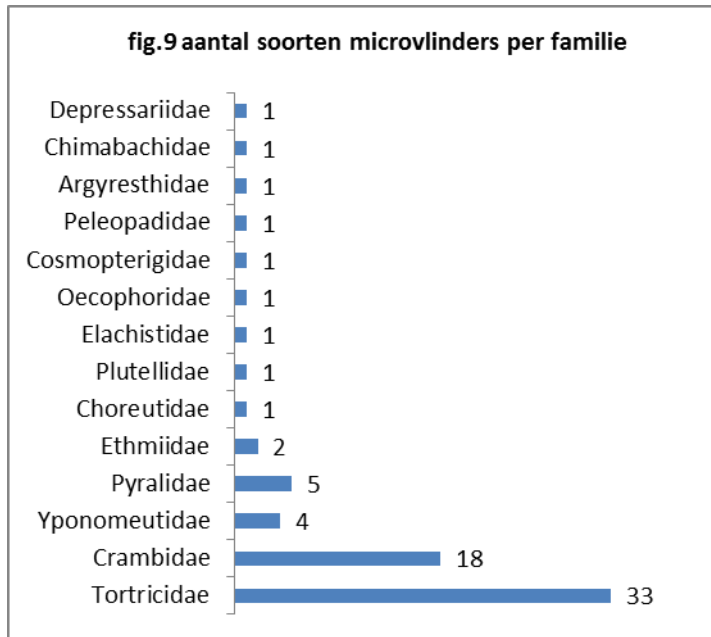
gageloogbladroller

De hoogste aantallen vlinders werden gezien in de familie “Yponomeutidae” waarbij de soort vogelkersstippelmot het overgrote deel (95%) van uitmaakte. Ook bij de “Tortricidae en Crambidae” werden hoge aantallen gevonden maar hier waren wel meerdere soorten voor verantwoordelijk. In de andere families waren de aantallen laag met uitzondering van de brandnetelmot uit de familie “Choreutidae” die met 67 imago’s (ook de enige soort uit deze familie) werd gespot, fig.8.

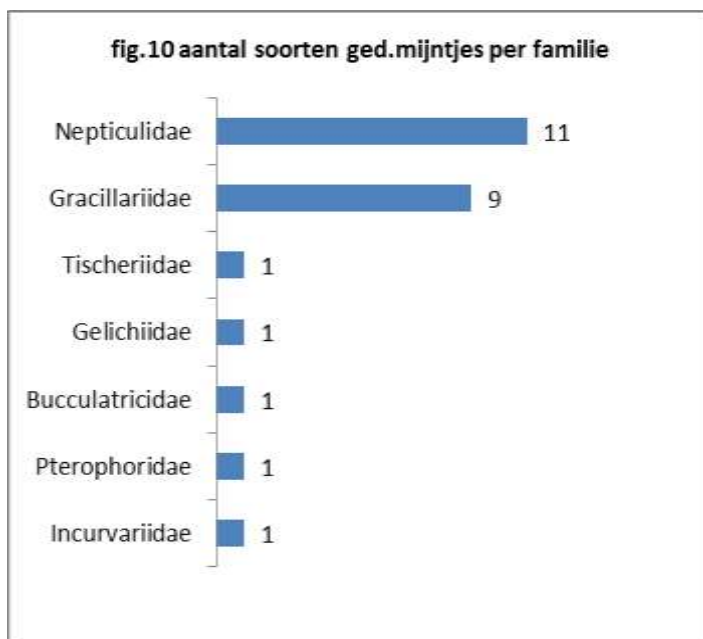
Bij de inventarisatie van de mijntjes was de familie “Nepticulidae” lijstaanvoerder wat aantallen betreft, hier waren de soorten; gewone eikenmineermot en gespleten eikenblaasmijntmot voor een groot deel debet aan. Een goede tweede was de familie “Gracillariidae” waar ook twee soorten voor een groot deel die positie bepaalden te weten; de wilgenslakkenspoormot en eenstipslakkenspoormot. De eikenvlekmot was de enige soort uit de familie “Tischeriidae” met een hoog aantal waardoor deze familie als derde familie op de lijst kwam. Uit de overige aangetroffen families waren de aantallen laag en beperkt tot enkele of één soort, fig.8.

Er werden in totaal 71 soorten als vlinder imago gedetermineerd. De meeste soorten werden gezien in de familie "Tortricidae" en "Crambidae", (33 en 18), "Pyralidae" noteerde 5 soorten en "Yponomeutidae" 4. Uit de overige aangetroffen families werd maar 2 of 1 enkele soort gedetermineerd, fig.9.

Van de blad/plant minerende soorten konden er 25 gedetermineerd worden waarbij de meeste (11) uit de familie "Nepticulidae" kwamen. Bij de "Gracillariidae" werden 9 soorten op naam gebracht terwijl uit de overige aangetroffen families maar 1 soort werd gezien. De enige soort bij de "Pterophoridae" was een rupsenvondst.

Zie voor de soorten de jaarlijst op pagina 16.

11. Commentaar microvlinders

De aantallen en verscheidenheid in soorten microvlinders die op de locatie werden gezien zijn wel overeenkomstig met de verwachtingen uit een biotoop als aangetroffen. In Nederland komen ongeveer 1100 soorten uit 44 families voor waarvan waarschijnlijk maar zo'n 20% hier in onze provincie. Er konden in de geïnventariseerde locatie totaal 96 soorten uit 21 families op naam worden gebracht, bij jaarlijkse monitoring zal dit aantal zeker stijgen en geeft een inventarisatie alleen maar een beeld van de meest voorkomende soorten. Ook zijn er veel lokale verschillen, waar veel eiken staan zullen ook meer eik gerelateerde soorten en aantallen voorkomen zoals hier bijvoorbeeld de eikenvlekmot. Van de 96 soorten kunnen we met enige reserve 37 soorten als stand vlinder met een stabiele populatie benoemen. Bij het op naam brengen van de mijntjes moet de opmerking worden gemaakt dat de vondst van de mijntjes geen garantie zijn voor de volledige ontwikkeling tot vlinder, hier is vooral de talrijkheid en de vondsten van rupsjes een indicatie dat een zeker percentage een volledige metamorfose zal doormaken. De volgende soorten zijn kwetsbaar te noemen, bij de "Tortricidae"; fijnmazige bladroller en de pruimwitvlakbladroller. Uit de "Nepticulidae"; witrageelmineermot. Uit de familie "Gracillariidae" de gestreepte eikenvouwmot. Bij de "Yponomeutidae" de appelstippelmot en uit de "Ethmiidae" de grote zwartwitmot. Zeldzame soorten zijn, gageloobladroller, berkenbladsnijdermot, bruingele boogbladroller. De bedreigingen voor de soorten zijn dezelfde als bij de macro nachtvlinders.

12. Jaarlijst microvlinders

Familie	soort	soort	aantal	mijn	rups	waardplant #	populatie	abd-uh
Tortricidae	Acleris aspersana	bruing. boogbladr.	1	x	x	Rubus		nw
	Acleris emargana	gehakkelde bl.roller	11	x	x	div.loofbomen		-0,583
	Acleris forsskaleana	kl. boogbladroller	1	x	x	Acer		-0,138
	Agapeta hamana	distelbladroller	6	x	x	Trifolium/Cirsium		0,643
	Aleimma loeflingiana	zonneproetb.roller	2	x	x	Quercus		0,305
	Ancyliis achatana	dw.str.haakbl.roller	1	x	x	Rubus/Prunus		-0,23
	Apotomis betuletana	berk.marm.bl.roller	1	x	x	Betula		-0,718
	Archips podana	grote appelbl.roller	11	x	x	Corylus/Rosa	P	0,896
	Archips rosana	heggenbladroller	2	x	x	Ligustrum		nw
	Archips xylosteanana	gevlamde bladroller	2	x	1	Crataegus monogyna		-0,599
	Bactra robustana	zeebiesbladroller	1	x	x	Scirpus?	P	9,049
	Cacoecimorpha pr.bana	anjerbladroller	4	x	x	polyfaag		-1,023
	Celypha lacunana	br.netelbladroller	26	x	x	polyfaag	P	2,089
	Chorist. heb.streitella	reuzenbladroller	1	x	x	Quercus/Corylus		nw
	Clepsis consimilana	tuinbladroller	1	x	x	Ligustrum/Crataegus		-0,329
	Clepsis spectrana	koolbladroller	8	x	x	div.loofbomen	P	1,254
	Cnephasia spp	bladroller	2	x	x	Rumex/Plantago/Lotus		nvt
	Cochylis atricapitana	sint-jakobsbladroller	1	x	x	Sen.jacobaea		-0,971
	Cydia splendana	gewone spiegelmot	1	x	x	Quercus		0,204
	Epagoge grotiana	schemerbladroller	3	x	x	Quercus/Ulmus		nw
	Epiblema foenella	hoefijzermot	1	x	x	Artemisia vulgaris		-0,22
	Epinotia caprana	gageloobladroller	1	x	x	Salix		nw
	Eudemis porphyrana	schaduwfruitbl.rolle	1	x	x	Prunus padus/Quercus		nw
	Eupoecilia angustana	gewoon smalsnuitje	2	x	x	Plantago/Achillea		-0,624
	Gypsonoma dealbana	loofboombladroller	1	x	x	Quercus/Alnus		-0,227
	Hedya pruniana	pruimwitvlakbladr.	1	x	x	Punus/Rosa		nw
	Hedya salicella	pinguintje	25	x	x	Salix/Populus	P	0,67
	Notocelia uddm.niana	bramenbladroller	4	x	x	Rubus		1,077
	Pandemis cerasana	kersenbladroller	36	x	x	Betula	P	3,715
	Pandemis corylana	hazelaarbladroller	3	x	x	Betula?		-0,61
	Pandemis dumetana	fijnmazige bl.roller	6	x	x	P.hybrides		-0,243
	Pandemis heparana	leverkl.bladroller	13	x	x	div.loofbomen/struiken	P	2,861
	Spilonota ocellana	rode knobbladroller	3	x	x	div.loofbomen		-0,109

vervolg jaarlijst microvlinders

Familie	soort	soort	aantal	mijn	rups	waardplant #	populatie	abd-uh
Crambidae	Acentria ephemerella	duikermot	17	x	x	Potamogeton	P	3,042
	Agriphila tristella	variabele grasmot	2	x	x	div.grassen		0,125
	Anania coronata	gewone coronamot	2	x	x	Fraxinus/Ligustrum		0,913
	Calamatropha paludella	rietsnuitmot	5	x	x	T.latifolia	P	5,38
	Cataclysta lemna	kroosvlindertje	95	x	x	Lemna	P	5,204
	Chilo phragmitella	rietmot	5	x	x	P.australis/G.maxima	P	3,269
	Chrysoteuchia culmella	gewone grasmot	1	x	x	div.grassen	P	1,299
	Crambus perlella	bleke grasmot	1	x	x	div.grassen		-0,616
	Cydalima perspectalis	buxusmot	3	x	x	Buxus		nw
	Donacula forficella	liesgrassnuitmot	3	x	x	P.australis	P	3,83
	Elophila nymphaeata	waterleliemot	10	x	x	Potamogeton	P	4,614
	Eudonia mercurella	variabele granietmo	1	x	x	lichenen		-0,014
	Platytes cerusella	v-baardsnuitmot	5	x	x	div.grassen		nw
	Pleuroptya ruralis	parelmoermot	12	x	x	Urtica	P	1,946
	Schoenobius gigantella	rietsnuitmot	6	x	x	P.australis/G.maxima	P	3,86
	Scoparia ambigualis	grijze granietmot	1	x	x	lichenen		-0,4
Udea ferrugalis	oranje kruidenmot	2	x	x	E.cannabinum	zw	-0,834	
Udea olivalis	witvlekkruidenmot	3	x	x	Stachys/Urtica	P	3,542	
Nepticulidae	Ectoedemia intimella	wilgennerfmin.mot	x	7	x	Salix caprea		0,181
	Ectoedemia sub.m.lella	gespl.eik.bl.m.mot	x	23	x	Quercus	P	2,774
	Stigmella aurella	goudbandm.mot	x	3	x	R.fruticosus		-0,229
	Stigmella basiguttella	boogjeseik.m.mot	x	5	x	Quercus	P	3,781
	Stigmella floslactella	hazelaarmineermot	x	1	x	C.avellana		-0,376
	Stigmella glutinosae	witkraagelz.m.mot	x	2	2	Alnus glutinosa	P	1,732
	Stigmella obliquella	schietsw.mineermot	x	9	x	Salix alba	P	2,224
	Stigmella roborella	gew.eikenmin.mot	x	30	x	Quercus	P	-0,215
	Stigmella splend.simella	bosbr.mineermot	x	10	x	R.fruticosus	P	4,979
	Stigmella trimaculella	populierenm.mot	x	9	x	Populus nigra	P	1,207
Stigmella ulmivora	iepenmineermot	x	11	x	Ulmus	P	0,44	
Gracillariidae	Caloptilia elongella	br.elzensteltmot	x	2	x	Alnus glutinosa		-0,222
	Caloptilia stigmatella	wilggensteltmot	x	3	x	Salix caprea		-0,744
	Parornix devoniella	gewone zebarmot	x	3	x	Corylus avelana		-0,147
	Phyllocnistis saligna	wilgensl.spoormot	x	50	x	Salix alba	P	0,389
	Phyllocnistis unipunctella	eenstipsl.spoormot	x	30	x	Populus	P	0,975
	Phyllocnistis xenia	printplaatmot	x	3	x	Populus nigra		-0,635
	Phyllonor. corylifoliella	vruchtb.vouwmot	x	1	x	Betula pendula		0,497
	Phyllonor. heegeriella	gestr.eikenvouwmot	x	1	x	Quercus		nw
	Phyllonor. tristrigella	geelkopiepvouwmot	x	1	x	Ulmus glabra		1,051
Gelichiidae	Scrobipalpa acum.tella	distelzandvleugeltje	x	1	x	C.arvense		-0,611
Tischeriidae	Tischeria ekebladella	gew.eikenvlekmot	x	53	2	Quercus	P	-0,293
Incurvariidae	Incurvaria pectinea	berkenbl.snijdermot	x	9	x	Corylus/Betula	P	nw
Pterophoridae	Adaina microdactyla	dwergvedermot	x	x	3	E.cannabinum	P	-0,795
Bucculatricidae	Bucculatrix ulmella	eikenooglapmot	x	3	x	Quercus		-0,42

Familie	soort	soort	aantal	mijn	rups	waardplant #	populatie	abd-uh
Chimabachidae	Diurnea fagella	voorj.kortvl.mot	4	x	x	Quercus		0,088
Elachistidae	Elachista maculicer.la	grijsgevl.grasm.mot	8	x	x	div.grassen	P	2,235
Plutellidae	Plutella xylostella	koolmotje	7	x	x	Brassica		-0,583
Yponomeutidae	Yponomeuta ev.mella	vogelkersstippelmot	207	x	50	Prunus padus	P	2,209
	Yponomeuta rorrella	wilgenstippelmot	9	x	24	Salix alba	P	4,238
	Yponomeuta sedella	hemelsl.stippelmot	2	x	x	Sedum		0,251
	Yponomeuta malinellus	appelstippelmot	1	x	x	Malus		1,388
Ethmiidae	Ethmia bipunctella	grote zwartwitmot	5	x	x	?		nw
	Ethmia quadrillella	kleine zwartwitmot	6	x	x	S.officinale		nw
Pyralidae	Acrobasis repandana	oranje eikenlichtmo	1	x	x	Quercus		-0,729
	Endotricha flammealis	strooiselmot	3	x	x	Quercus/Salix		0,286
	Hypsopygia costalis	triangelmot	3	x	x	plantresten		-0,841
	Hypsopygia glaucinalis	tweelijnmot	2	x	x	plantresten		0,318
	Sciota adelphella	bandlichtmot	2	x	x	Salix	P	1,98
Oecophoridae	Hofmanoph.ps.spr.tella	bruine huismot	1	x	x	plantresten		-0,787
Cosmopterigidae	Limnaecia phragmitella	lisdoddeveertje	3	x	x	T.latifolia	P	4,161
Peleopadidae	Carcina quercana	vuurmot	2	x	x	Quercus		-0,447
Argyresthidae	Argyresthia goedartella	berkenpedaalmot	4	x	x	Alnus/Betula		0,916
Choreutidae	Anthophila fabriciana	brandnetelmot	67	x	x	Urtica	P	1,39
Depressariidae	Agonopterix pr.quella	zwartvlekkaartmot	1	x	x	Cirsium		1,989

eikenooglapmot (rups)

Wat is en doet de KNNV?

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling Delfland staat voor een natuurlijke leefomgeving. Een vereniging waarvan de leden actief bezig zijn met natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming. Via deze N's komen we tot een duurzame en robuuste natuur.

Door excursies, lezingen, cursussen, inventarisaties, advisering en natuurbeheer worden deze doelen vorm gegeven. De activiteiten zijn in drie categorieën te verdelen: voor de gezelligheid, voor mensen die meer willen weten en voor specialisten. Dit alles rond onderwerpen van de natuur bij ons in de buurt.

De KNNV voelt zich verantwoordelijk voor het Delflandse gebied, dat zich uitstrekt van de Noordzeekust tot aan de Rottmeren en tussen de A12 en de A20. Dit gebied bezit prachtige parken, cultuurlandschappen en natuurgebieden, ook particuliere tuinen worden steeds belangrijker voor de natuur.

Het werkgebied omvat de gemeenten Delft, Lansingerland, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Westland, en de gebieden Sion, Wilhelminapark, Elsenburgerbos (Rijswijk) en Ypenburg (Den Haag).

De KNNV afdeling Delfland is ook een werkgroep van de Zoogdiervereniging en Ravon. Meer informatie is te vinden op de website: www.knnv.nl/afdelingDelfland.

